BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

Pax Xpi

Anoche recebi la de v. r. de ultimo de setiembre. y tam
bien me consolara de estar algunas horas con v. r. paraq de pa
labra aprendiera de v. r. y me declarara mas conforme a lo q
se offeciera en la platica

Primagra va muchas veses aqui escrito pro preveniente gra, con el caracter de dezir, y sola con insinuacion.

Quanto a lo de la gra preveniente, quisiera q v. r. uviera re
parado y pesado algunas cosas assi en la Concordia, como en esa
nueva respuesta mia a Gumiel acerca destas cosas, porq sospecho le
saran las dudas de v. r. y lo primero. la gra preveniente no ser
in re cosa diferente de aquellos q nosotros concurramos nosotros. puesto q aquella cosa, agere simul cum eis concurrimus
no se diga gra preveniente por lo q en ella ay de mio influxo,
mas por lo q tiene de Dios supernaturaliter cooperante illustrando, aut
afficiendo, et inferendo cogitationibus, aut motibus voluntatis nostre
eas cogitationes et motus
per suum peculiarem influxum, et concurrendo ad esse supernaturale
eo influxu, quo eisdem cogitationibus, et motibus voluntatis, nos
illustrat, allicit, ac afficit. y v. r. lo confiesa, y affirma, pues dize ser ope
rationes vitales q. las quales proinde simul sunt a nostris potentijs,
sive liberè, sive non liberè, cooperantibus et influentibus, et a Deo
cooperante ad easdem cogitationes, et motus voluntatis. Et quo magis
Deus in his cogitationibus, et motibus, ~~quibus~~, non excludit, sed sup
ponit, nec destruit, sed perficit naturam, eam qz esse solum or
dinatam ad finem ~~et med~~ naturalem, mediaqz illi proportionata.
evehit ad finem supernaturalem et media illi accommodata et commensu
rata, de ay desimos, q Deus de lege ordinaria non ministrat species, neqz ordinat
phantasmata, quibus concipimus ea, que ad fidem spectant, quin
potius illa supponit, et propterea fides est ex auditu, vocatioqz ex
terna est ad eam, et ~~ad~~ consequenter ad nostram conversionem et
justificationem, indiget qz externo necessaria est ad eam ~~instructore et~~ praeceptore seu instructore, neqz ita
nos Deus supernaturaliter vocat ~~cum~~ sua gra ad fidem et conver
sionem nostram, ut excludat, superfluus ve sit conatus Ecclesie
ministrorum ve illius. Viniendo a la 2a duda de v. r. digo,
q quando uno audit primo ea, que sunt fidei, ea qz concipit
ex auditu, interdum format ille notitiam mere naturalem, non dum
preventus a gra, interdum vero simul ac concipit res fidei, Deus illum
prevenit suo influxu et illustratione, et efficit notitiam illam super
naturalem, qua illum interius vocat ad fidem, liberum illum relin
quens, ut consentiat, ac proinde ut gram illam praevenientem efficacem
reddat ~~efficiat~~, vel ut non consentiat, sed cassam illam reddat ~~efficiat~~ ac inefficacem ad
~~consensum et~~ conversionem. Atqz in duobus aequalibus, non conante uno
plus, quam altero, poterit ea evenire, et saepe evenit, ut unus statim afirmat pel
nem atur, et alter non; porq illud est gra, et Deus illa spirat ubi vult,
et quando vult, et uni illam spirat ~~statim~~ a principio statim ac concipit, que sunt

Suis particularibus ac supernaturalibus influxibus

fidei, alij in progressu praedicationis, et alij nunquam in tota ea prae
dicatione. Ut piense v.r. q me repugno en dezir, interdum simul ac
creditur res fidei, Deus illam praeveniat suo influxu, quasi hec duo repugnent: influxus ille Dei super
naturalis, est simul tunc cum nostra cooperatione, qua vitaliter a nobis coope
rantibus est res illa, quae est prima gratia, et est simul praeventio saltem comparatione in
tiae illius, ut sit supernaturalis, et in suo gradu et ordine dispositio prima
ad fidem et primam gratiam.+ Itaque et influxus ille, quo Deus, nobiscum
cooperantibus vitaliter eam notitiam ~~supernaturalem~~, cooperatur eandem notitiam,
illumque efficit super naturalem eo influxu
est praeventio, quo Deus misericorditer nos praeveniat, ut eliciamus eam
notitiam supernaturalem; et notitia illa supernaturalis quae est prima
gratia, est gratia, qua praevenimur et vocamur ad ulteriorem assensum et actum fidei
supernaturalem. Etiam si haec ita sint, dicimus, Deum semper praesto esse
conatuique nostrum ad praeveniendum nos influxu illo super ~~n~~ naturali+ ut
eliciamus notitiam illam supernaturalem, quae est prima gratia ex parte intellectus, quo
ties nos conari voluerimus quantum in nobis est ad nostram conversionem
ad fidem; sicut ad est semper praesto nobis concursu generali paratus ad cooperandum no
biscum opera nostra mere naturalia quoties conari voluerimus ea elicere;
atque istud primum ut tota supernaturale est ordinis gratiae
~~iam~~ dicimus Christum nobis promeruisse, et Deum meritis Christi tanquam
legem ordinariam constituisse, propter rationes, quas in responsione ad pri
mum adduximus, et ex parte legimus en la carta pasada. Et tan
tundem dicimus cooperatione motuum voluntatis, quibus allicimur
ad imperandum assensum fidei, ~~vel~~ et aut ad eliciendum actum spei, contritionis, aut carita
tis, qui sunt gratia prima ex parte voluntatis, cooperatione eorum
actuum subsequentium enumeratorum, ad quos ea gratia ~~a~~ allicimur et invitamur.
Agora viniendo a la duda de v.r. conviengo con v.r. q no siempre da
Dios in actu la gracia preveniente. Y quanto a lo q. v.r. ulterius ~~pre~~ pre
gunta, distingua v.r. de conatu intellectus nostri (sive is liber, sive
non liber sit) ~~et conatum~~ ad apprehensionem seu notitiam fidei, et de ulteriori
conatu ad assensum fidei. Item distinga v.r. de conatu ~~[illegible]~~ seu cooperatione
vitali voluntatis (sive is sit liber sive non) ad motum eiusdem voluntatis, quo afficitur ad imperandum
liberè actum credendi, aut + ad eliciendum actum, sperandi, vel paenitendi; et de ulteriori
conatu voluntatis, quo ~~ulterius imperat actum credendi, et quo conatur~~
~~dolere de~~ ~~sperare, aut dolere de peccatis a conatur seu cooperatur~~
iam conatur imperare actum credendi, ad illum ve imperandum cooperatur, et quo ~~ulterius~~ iam co
natur sperare, ad actum ve spei cooperatur, item ~~quo ulterius~~ atque quo ~~ulte~~
iam conatur dolere propter Deum de peccatis, ad eum ve dolorem coope
ratur. Esto supposito digo, que no da Dios la gracia preveniente,+ posterius
tempore aut natura ~~[illegible]~~ assensum fidei, et motus primos supernaturales voluntatis
sit posterior nostro conatu,+ quam sit noster conatus, quasi gratia praeveniens
cooperemur, ad quoniam neque posterius ~~natura~~ natura, quam cooperemur, sen
tellectus aut ~~et~~ actus seu motus illos, qui sunt prima gratia ex parte in
quo cos tam voluntatis, confert Deus influxum illum supernaturalem,
quo actus illos ~~[illegible]~~ extulit ad esse supernaturale ac primae gratiae comparatione
actuum sequentium ~~ad quos~~ conversionis nostrae, ad quos alliciunt ~~in priores~~ ~~illi~~
et invitant, sed simul ~~tempore confert~~ ~~[illegible]~~ omnino cum conatu et coopera
tione nostra ad illos, ~~alterum prius~~ ~~quam~~ cum confert, quam actus
gratiae, et actum supernaturalium illi servientur; rationem
~~tunc~~ in fluxu illo Dei supernaturali, nisi enim actus illi praevenientur
supernaturalis, ~~atque~~ sed essent actus ~~quo~~ + quo nobis cum misericorditer cooperatur,
~~[illegible]~~ ipsius ordo gratiae ac dispositionis mere naturales, quorum sit supernaturalis

+ ad vero est praeventio comparatione cooperationi nostrae cum concursu illo Dei ad eam notitiam.

+ quantum talis est ut ~~eliciamus~~ nos

+ quo afficitur

+ simpliciter promissu supernaturali Dei, quo Deus nobiscum cooperatur notitiam illamque cooperatur

+ eum confert, et alterum prius eundem influxum confert ~~quo Deus nos~~ ~~eliciamus ad il~~ ~~los misericordi~~ ter cooperatur,

incipit ac prævenitur a Deo. Multo ergo minus in nostra doc
trina, prima gratia consequitur ~~et est noster~~ conatus illos pos
teriores, quibus iam conamur imperare assensum fidei, rebus quæ re
velatis assentimur, aut quibus conamur elicere actum spei,
contritionis, aut amoris, ad eosque cooperamur. Huiusmodi quippe
conatus ~~posteriores~~ in nostra doctrina posteriores semper sunt priora gratia,
in ordine temporis, et semper saltem natura: est quæ prima gratia
in nostra doctrina principium efficiens cooperans cum nos
tris potentijs actus illos nostræ conversionis ad fidem aut cari
tatem: et gratia cooperatio autem nostra ad illos actus, et cona
tus ad eosdem actus, idem prorsus sunt.

Alioqui v.r. obijcit ~~contra esto~~ ulterius: que si la gracia no se da post cona
tum nostrum, sino ante illum, quando scilicet debebat conari, no ser
uir esto a mi intencion, que es para verificar, que facienti quod in se est, Deus
non denegat gratiam. Espantome, por mucho que en varias partes me
querido declarar, y que me aparecido auerme declarado sufficiente
mente, no auer sido entendida. Mi doctrina nunca fue, ni hallara
v.r. cosa en mis obras de donde se infiera, ni lo tornaire a pesar, y
ponderar, que facienti prius ex suis naturalibus, quod in se est, Deus
non deneget posterius gratiam. Mas que Deus volenti facere quod in se est, et
re ipsa parte aggredienti, ~~Deus~~ adest ~~illi~~ sua gratia, et auxilio super
naturali, ut efficiat illud in suo gradu et ordine ut ad salutem opor
tet+: sicut assistit concursu suo generali omnibus causis ut na
turaliter operentur, unicuique ~~ut~~ ut iuxta suam naturam operetur,
vel ex necessitate naturæ, atque determinate ad unum, vel libere: neque
ita assistit, ut ~~prius influat~~ posterius influat, quam illa ~~conari incipiat~~
conetur ad operandum, neque ita ut prius ipse influat, quam illa conetur
tur, quia prævidet posterius conaturam; ea enim omnia essent
prorsus ridicula; sed adest modo mirabili, ut quando libera causa aggredi velit
operari hoc vel illud, Deus instar naturalis causæ universalis, adsit in
mone suo solo influxu universali ~~ut~~ ~~sup~~ sufficientis, ~~cum illa influat, et~~
cum illa influat, ac sequatur effectus a causa secunda intentus: quando
vero illa non aggreditur operari, aut ab operatione desistit, cesset univer
salis ipsius influxus: atque ita, operari hoc vel illud, quod sub ipsius natura
li est facultate, nunquam per Deum stet, sed per causam secundam liberam
y assi el sentido de mi proposicion, que es comun, y de muy muchos santos, que
no son de reliquijs Pelagianorum, es este, quod ~~ea~~ gratia, seu auxilium suffi
ciens, nunquam deest volenti facere conanti quod in ~~se~~ se est ad suam salutem,
et quod semper per peccatorem stat non facere, et conari, et nunquam
per Deum. Ni en esto fuit unquam controversia inter Augustinum, et
reliquias Pelagianorum, neque quisquam unquam male audiuit, vel
fuit reprehensus, aut impugnatus, quod eam protulerit propositionem. Item
Yo no digo (como la obiection de v.r. suppone) que la gracia se da ante co
~~natum nostrum~~, quando homo conari debebat. ~~Mas~~ Porque aunque diga dar
~~se la gracia preueniente ante conatum ulteriorem ad conversionem, neque~~ se la gracia preueniente
ante actus nostros conversionis, atque adeo ante conatus nostros ad eos actus,
non ~~neque~~ tamen dico dari quia illi erant futuri, et neque etiam Deus prævidebat illos
futuros, ~~sed ...~~ dependenter quasi ex illis, sed potius contrarium, Deum
scilicet sæpe largiri gratiam prævenientem, et illam cassam reddi, defectu
nostri consensus et cooperationis nostræ ad conversionem nostram, nequitiaque nostra

+ ita ut semper per peccatorem stet, quod non sit, conari quam per Deum

UNIVERSIDAD DE GRANADA

liberi arbitrij. Dico tamen, ~~nunquam~~ accedenti ad auditum eorum, quae sunt fidei, si ille ~~se~~ syncere et avide accedat, studio intelligendi, et animo amplectendi, quae proponuntur, si vera illa reppererit, ~~dignaque~~ ac digna, quae admittantur, et denique si prout tunc [dum ex auditione formatis notitiis fecerit] ~~dum formatis notitiis fidei~~ facere aggrediatur, quod in se est, nunquam, ~~inquam~~, ~~de~~ Deum illi defuisse sufficientibus influxibus et motibus gratiae praevenientis ex parte intellectus et voluntatis, quibus, si ulterius velit, convertatur ad fidem et paenitentiam prout ad salutem oportet. Et insuper dico, etiam quando homines ~~accedat~~ accedunt ad audiendum ea, quae sunt fidei, non faciendo totum, quod in se est, Deum ~~saepe~~ quosdam interdum praevenire sua gratia statim a principio praedicationis, alios, in praedicationis progressu, et alios nunquam in tota ea praedicatione. Atque ita Deum semper praesto esse ad ostium cuiusque peccatoris, ut si aggredi velit facere totum, quod in se est, illum adiuvet, ut ostium aperiat ad eum, et caenet cum illo, et ille secum; et saepe pulsare ostium peccatoris torpentis, neque aggredi volentis facere totum quod in se est, non tamen semper, ut testimonium in Apoc. 3. aperte docet.

De lo dicho cessa, loque ulterius V. R. obijcit, nempe, si non dum fecit, quod in se est, unde constat, quod tunc facturus erat. Neque enim posterius sequitur conatus, sed simul, y V. R. suppone, que el auxilio de la gracia, sit antecedens, et movens prius potentiam nostram, quasi commota, ulterius agat, seu ~~et non solum [illegible]~~ connectitur cognatur de quo est sermo, y yo soy que la cooperatio simul cum potentia nostra ad motum seu actum ipsius, qui est prima gratia, qua ulterius potens est arbitrium nostrum converti ad fidem supernaturalem, aut ad ~~gratiam~~ caritatem et gratiam gratum facientem, prout fuerit ~~[illegible]~~ sermo de prima gratia, et conversione ulteriori, y la praesciencia de Dios per scientiam mediam en este caso no [illegible] dexa de tener su lugar, ut Deus libere nobiscum, seu instar causae primae naturalis in ordine gratiae, nobiscum cooperetur, nec nobis desit in cooperatione necessaria nobiscum ad ordinem gratiae necessaria, ad quem ordinem non minus liberos nos effinxit, suppositis ipsius auxilijs, quae paratus erat nobis conferre, quam ad ordinem naturae. ~~Ita~~ y lo q. V. R. añade dezir de cooperatione usitata Dei nobiscum per suum concursum generalem ad opera nostra mere naturalia, es lo mismo digo yo in re proposita, y si V. R. bien lo mira, est prorsus necessaria eadem ratio.

~~Alegase~~. Ulterius obijcit V. R. ~~videlicet~~, si quando facturus erat, quod ~~solet~~ potest, ut ~~se~~ haberet actum naturalem dilectionis, tunc concurrit Deus cum gratia praeveniente, qua faciat actum supernaturalem, peto utrum possit voluntas cohibere conatum, si non potest, ergo gratia praeveniens, cui posita non possit homo in eo instanti resistere. Si potest, fiat ergo, ~~ac proinde~~ quo dato non faciet homo, quod in se est. De lo dicho se vee, quam poco entendido sea de V. R. y como V. R. toma una gratia por otra. Antes que un hombre venga a tener acto de dilectionis Dei super omnia appretiative, que ~~suppone~~ ~~o~~ incluye dolor de peccatis omnibus (supponimus enim hominem, de quo loquimur, esse extra gratiam, ac proinde in peccato lethali, alioquin, si in gratia esset, quis dubitat, quod cooperabitur ad actum dilectionis Dei super omnia habitus caritatis supernaturalis et gratiae, ac proinde eliciet semper dilectionem supernaturalem) cum proposito ~~[illegible]~~ deinceps non peccandi lethaliter, ac proinde, quae in confessionibus ~~[illegible]~~ ~~suo~~ confitendi suo tempore peccata, satisfaciendi, si quid habet, male ablata, relinquendi, si quas habet, occasiones lethalium peccatorum, ~~ac proinde~~ et denique propositum faciendi omnia, ad quae tenetur sub culpa lethali, alioquin neque naturalis, neque supernaturalis erit vera dilectio Dei super omnia appretiative, ~~de qua nobis modo est sermo~~. De aqui passa a las espaldas de la carta del P.e Padilla.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

nobis hoc loco est sermo de dilectione Dei super omnia appretiatiue, quæ includat do
lorem de peccatis omnibus cum vero proponere proposito in genere nunquam deinceps
peccandi lethaliter, ac proinde cum vero proposito in genere atque in confuso confiten
di suo tempore omnia peccata facto coram ~~Deo~~ sufficienti examine, et satis faci
endi damna, et male ablata, si quæ dedit, aut iniuste abstulit, et relinquendi
ac vitandi occasiones omnes lethalium peccatorum, si quas habet, ac denique effi
ciendi quicquid sub lethali culpa tenetur facere, alioquin non erit vera dilectio
Dei super omnia neque naturalis, neque supernaturalis, de qua loquimur. Quod
autem de eiusmodi dilectione sit nobis hoc loco sermo, vel ex eo facile patet
quod nobis est sermo de adulto existente extra gratiam ac proinde in culpa lethali:
Si enim in gratia gratum faciente esset constitutus, quis dubitat, quod ~~quoties~~
quoties ex suis naturalibus cooperaretur ad actum ~~dilectionis~~ dilectionis Dei super omnia, illum
eliceret supernaturalem, concurrente ad eum habitu caritatis supernatura
lis, qui in ipso resideret. Eiusmodi autem homo, ut ex suis naturalibus
faceret totum, quod in se est, ad ~~...~~ vere dolendum propter Deum de suis om
nibus peccatis et ad ~~propositum ... explicitum deinceps ... in genere~~ ad eliciendum
in genere verum propositum explicatum nunquam deinceps peccandi lethaliter, utique prius,
saltem natura, cogitare deberet de Deo, de bonitate illius, ac beneficiis, quibus
eum dedit, de peccatis et ingratitudine sua, idque serio, ut serio etiam
elicere posset nobilissimum, neque facilem actum explicatum. Si igitur in illa
prima cogitatione serio, ~~quod in se est faceret, et ad sequentem actum oporteret~~ ut ad sequentem actum
prim oporteret, facere agrederetur, quod in se est, Deus ad eandem cogitatio
nem cooperaretur, et ad affectus pravos, qui inde in voluntate orientur,
ut essent supernaturales, ratione quam haberent primæ gratiæ, quasi po
tens redderetur, cooperando ulterius cum illa, elicere veram dilectio
nem appretiatiuam Dei super omnia, qualis ad salutem oportet, quæque
vera esset contritio ac dispositio ultima ad gratiam, ac proinde, cum Deus
paratus sit facientibus totum, quod in se est, conferre auxilia ad id omnino
necessaria, utique nunquam dabitur vera illa dilectio Dei super om
nia, quæ mere sit naturalis, sed Deus semper de lege ordinaria illam
suis auxiliis euehet ad esse supernaturalis ultimæ dispositionis
ad gratiam. Hinc iam patet, nobis non esse sermonem de conatu ~~...~~ immedia
to ad eliciendum dolorem de peccatis propter Deum cum proposito vero nunquam
deinceps peccandi lethaliter, quasi ex præcisione illius facturi Deus
præsto sit, conferre primam gratiam cum illa necessariam sed conatum superna
turalem contritionis, seu dilectionis Dei super
omnia, ut R. V. intellexit ac suppo
nit, sed præcipue de anteriori cona
tu ex nostris viribus, quo aggredi
mur facere, quod in nobis est. [illegible]
Aliquo R. V. ultimo obiicit de certitudine gratiæ, ex propositione dictis
est facilis responsio. Neque enim certo certitudine fidei, aut euidentiæ illi
constare potest, se ex sua parte fecisse totum, quod in se est, ut actus
ille sit qualis ex sua parte est necessarius ad salutem; quoniam
non potest illi constare, an vere propter Deum de peccatis doleat,
~~an~~ et an vere proponat omnino deinceps non peccare, an
potius aliquid alienum iniuste retineat, vel aliquid aliud
omiserit ~~...~~ necessarium ad verum propositum deinceps non peccandi. Neque doc
tores incertitudinem gratiæ fundant, in eo, quod esto pecca
tor fecerit totum, quod in se est ex suis viribus, deus
deneget illi auxilia, et gratiam, sed ex eo, quod constare ipsi omnino non possit, an ex se fecerit totum, quod in
se est.